

1. Vyberte dvojici s **nejmenší** vzájemnou spojitostí:

- a) Jung - potřeby
- b) Maslow - sebeaktualizace
- c) Freud - nevědomí
- d) Watson - učení

2. Z níže uvedených trojic (osobnost - oblast oceněná Nobelovou cenou - rok ocenění) vyberte tu, která mezi ostatní **nepatří**:

- a) Linus Pauling – chemie -1954
- b) John. F. Nash – ekonomie - 1994
- c) Lech Walesa – mír - 1983
- d) Ivan Petrovič Pavlov – psychologie - 1904

3. Co vyplývá z tvrzení: *Jestliže spím, zdá se mi o testech. Jestliže nespím, učím se na testy.*

- a) Právě se učím na test.
- b) Zdá se mi o testech, nebo se na ně učím.
- c) Učil jsem se na testy, až se mi o nich teď zdá.
- d) Učím se na testy a dokonce se mi o nich i zdá.

4. Z následujících variant odpovědí vyberte tu, která se svým významem nejvíce blíží významu slova v zadání:

fanatický:

- a) posedlý
- b) přesvědčený
- c) exaltovaný
- d) zapálený

5. Ke slovu uvedenému v zadání vyberte to, které nejvíc odpovídá jeho významu:

deprivace:

- a) uspokojení
- b) méněcennost
- c) strádání
- d) frustrace

6. Vyberte termín, který je nesmyslný nebo chápaný jako nevědecký:

- a) deakuzace
- b) dehonestace
- c) demyelinizace
- d) depersonalizace

7. *Zvyšování rozvodovosti v naší republice je důsledkem lehčí dostupnosti antikoncepčních prostředků, které umožňují lidem větší promiskuitu bez následku otěhotnění. Proto se na rozdíl od lidí z počátku minulého století tolik nevyhýbají mimomanželským kontaktům, které manželství nejčastěji rozbíjejí.*

Uvedený úryvek je:

- a) příkladem chyby ve statistickém hodnocení dat - počet rozvodů stoupá, protože stoupá i počet manželských párů
- b) redukcí multifaktoriálně podmíněného společenského problému na jednu z možných příčin
- c) rozporným tvrzením, které opomíjí, že nevěra existovala i na počátku tohoto století
- d) analýzou změn společenského klimatu současnosti vzhledem ke klimatu počátku 20. století

8. Doplňte do vynechaných míst ve větě slovo, které se nejlépe hodí do věty jako celku:

O slavných filmových hvězdách si lidé myslí, že jsou, žebříček hodnot mají pokřivený a děti si pořizují jenom proto, že je to teď v módě.

- a) úspěšné
- b) namyšlené
- c) malicherné
- d) povrchní

9. Co odlišuje vědecké pozorování od pozorování laického?

- a) vědec si při metodě pozorování musí počínat odborněji
- b) vědecké pozorování je plánovitě výběrové
- c) mezi pozorováním vědeckým a laickým není žádný rozdíl
- d) vědecké pozorování současně interpretuje pozorované jevy

10. Martina nebyla přijata na vysokou školu, přestože se pečlivě připravovala.

V důsledku toho pravděpodobně prožila:

- a) neurózu
- b) depresi
- c) frustraci
- d) trauma

11. Za zakladatele sociologie je považován:

- a) Max Weber
- b) T. Parsons
- c) A. Comte
- d) V. Pareto

12. Proces začleňování jedince do společnosti se nazývá:

- a) sociometrie
- b) sociologismus
- c) socializace
- d) sociabilita

13. Problematikou davu se zabýval/a :

- a) H. Arendtová
- b) G. Le Bon
- c) R. K. Merton
- d) Claude Lévi-Strauss

14. Sociometrie zkoumá:

- a) hierarchické uspořádání společenských vrstev
- b) charakteristiky ekonomického a sociálního statusu obyvatelstva
- c) vztahy mezi členy skupiny, celkovou strukturu skupiny i postavení jednotlivce ve skupině
- d) vrozený základ všech forem sociálního chování jednotlivce

15. Co je to sociální stratifikace:

- a) cílevědomé řízení procesu socializace jedince
- b) proces utváření sociálních norem
- c) vertikální členění skupiny nebo celé společnosti
- d) souhrn sociability jedince

16. Vyberte vhodné antonymum ke slovu **manifestní**:

- a) odkrytý
- b) potenciální
- c) latentní
- d) možný

17. V této otázce vyberte řádek, v němž jsou českým filozofům a sociologům (A,B,C,D) správně přiřazena jejich díla (1,2,3,4). Přiřazení jmen a děl symbolům, naleznete v následující tabulce:

A) T. G. Masaryk	1) Přirozený svět jako filozofický problém
B) I. A. Bláha	2) Sebevražda hromadným jevem společenským
C) Jan Patočka	3) Sociologie a filosofie práva a mravnosti
D) Emanuel Chalupný	4) Sociologie dětství

- A) A2, B4, C1, D3
- B) A1, B3, C2, D4
- C) A3, B1, C4, D2
- D) A4, B2, C3, D1

18. Co označuje termín „haló efekt“?

- a) Radostný prožitek, který se dostaví při náhlém vyřešení problému pochopením vzájemných vztahů.
- b) Situaci, kdy pod vlivem určitého znaku, projevu máme tendenci člověka komplexně hodnotit a posuzovat.
- c) Smyslový klam, kdy objekt je vnímán jako větší než je ve skutečnosti.
- d) Úmyslné šíření poplašné zprávy.

19. Postavení, které jedinec zaujímá ve společnosti nebo v sociální skupině a se kterým jsou spojena práva a povinnosti, je označována jako:

- a) sociální status
- b) sociální role
- c) kasta
- d) sociální meta

20. Platnost výsledků měření se označuje termínem:

- a) kauzalita
- b) hypotéza
- c) validita
- d) korelace

21. Mezi milétské přírodní filozofy patří :

- a) Diogénés
- b) Sokrates
- c) Tháles
- d) Xenofanes

22. Úsloví „Pantha rei“ vyslovil:

- a) Sokrates
- b) Solón
- c) Herakleitos
- d) Zenón

23. Aurelius Augustinus je spojován:

- a) s vrcholnou scholastikou
- b) s patristikou
- c) s novoplatonismem
- d) se sofismem

24. Učení „o původu všech našich vjemů v počtcích“ je typické pro:

- a) Karteziánský racionalismus René Descartese
- b) Učení o monádách Gottfrieda Leibnitze
- c) Osvícenský racionalismus Denise Diderota
- d) Empirismus a senzualismus Johna Locka

25. Názor, podle něhož jsou všechny události (v životě jedince, společnosti i v přírodě) nutně předurčeny osudem a této předurčenosti se nelze vyhnout, se nazývá:

- a) fatalismus
- b) definitismus
- c) religionismus
- d) voluntarismus

26. Mezi tak zvané francouzské osvícenecké encyklopedisty **nepatřil**:

- a) D. Diderot
- b) F. M. Voltaire
- c) Charles Louis Montesquieu
- d) Pierre Teilhard de Chardin

27. Do středověké arabské filozofie nepatří:

- a) Avicenna (Ibn Síná)
- b) Averroes (Ibn Rušd)
- c) Al - Farábí
- d) Aliboron (Muhammad Abú ar Rajhán al-Birúní)

28. V této otázce opět vyberte řádek, v němž jsou filozofům (A,B,C,D) správně přiřazena jejich díla (1,2,3,4). Přiřazení jmen a děl symbolům, naleznete v následující tabulce:

A) Platón	1) Monadologie
B) Jean Jacques Rousseau	2) Ústava
C) Gottfried Wilhelm Leibnitz	3) O společenské smlouvě
D) Arthur Schopenhauer	4) Svět jako vůle a představa

- a) A3, B1, C2, D4
- b) A1, B3, C4, D2
- c) A2, B3, C1, D4
- d) A1, B2, C4, D3

29. Pragmatismus byl myšlenkový proud, který hlásal:

- a) možnost použití jakýchkoli prostředků k dosažení svých cílů
- b) dominantní roli hnací síly lidské vůle
- c) oproštěnost od tradičních hodnot a opovrhování slabými
- d) důležitost vazby myšlenek na jednání a užitek

30. Filozofická disciplína (nauka) o lidském poznání, jeho předmětu a procesu se nazývá:

- a) teleologie
- b) onomastika
- c) gnozeologie
- d) ontologie

31. Sociální deviace označuje:

- a) pouze pozitivní odklon od sociální normy
- b) výhradně negativně vnímaný odklon od sociální normy
- c) jakýkoli odklon od sociální normy
- d) nespokojenost se společností

32. Jak se nazývá jedna z forem (podob) šikany na pracovišti :

- a) bossing
- b) hostilita
- c) nemá zvláštní termín
- d) klientelismus

33. Autorem / autorkou práce „*Mládež a delikvence*“ je/jsou:

- a) M. Vágnerová
- b) M. Nakonečný
- c) J. Keller
- d) O. Matoušek – A. Kroftová

34. Označte pojem, který do dané skupiny **nepatří**:

- a) kokainhydrochlorid
- b) psilocybin
- c) amfetamin
- d) metamfetamin

35. Mezi drogy s dominujícími stimulačními účinky **nepatří**:

- a) Ecstasy
- b) Kata jedlá (*Catha edulis*)
- c) Lysohlávka česká (*Psilocybe bohemica*)
- d) Kokainovník pravý (*Erythroxylum coca*)

36. Předcházení tzv. sociálně patologickým jevům označujeme jako :

- a) sociální diagnostiku
- b) sociální prevenci
- c) sociální diferenciaci
- d) sociální fobii

37. Významný český filozof a pedagog, který formoval filozofické základy obecné a sociální pedagogiky na Univerzitě Karlově, byl :

- a) J. F. Herbart
- b) P. Petersen
- c) P. Natorp
- d) G. A. Lindner

38. Kdy byla založena Univerzita Karlova v Praze?

- a) 1248
- b) 1348
- c) 1448
- d) 1548

39. Kdy byla založena Pedagogická fakulta v Českých Budějovicích?

- a) v roce 1928
- b) v roce 1948
- c) v roce 1968
- d) v roce 1988

40. Jihočeskou univerzitu v Českých Budějovicích tvoří:

- a) čtyři fakulty a jeden vysokoškolský ústav
- b) šest fakult
- c) sedm fakult
- d) osm fakult a jeden vysokoškolský ústav

Instrukce k úlohám 41- 60

Jsou dána tři slova.

Mezi prvním a druhým je určitý vztah.

Mezi třetím a jedním z pěti volitelných slov existuje podobný vztah.

Nalezněte to slovo.

Příklad:

Tmavý: světlý = mokrý: ?

a) déšť b) den c) vlhký d) vítr e) suchý

Protože *tmavý* je opakem *světlý*, musíte i ke slovu *mokrý* hledat jeho protějšek. Správné řešení je *suchý*.